Medical Education Journal
Education Development Center of Babol University of Medical Scieneces
e-ISSN:2345-5497 p-ISSN:2322-4940
مجله آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل

Factors influencing the empowerment of faculty members to achieve scientific authority from the perspective of the faculty members of Babol University of Medical Sciences

H. Adib-Rad (PhD)[1], Z. Gholamnia-Shirvani (PhD)[2], Z. Hosseini-Motlagh (PhD Student)[3], M. Abbaszadeh-Amirdehi (PhD)[4], Z. Moradi (MSc)[3], M. Ghaemi-Amiri (PhD)[3*]

1. Infertility and Health Reproductive Research Center, Health Research Institute, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran.
2. Department of Public Health, School of Public Health, Babol university of science, Babol, Iran.
3. Education Development Center, Babol university of science, Babol, Iran.
4. Physiotherapy Department, Rehabilitation School, Babol University of Medical Sciences, Babol, Iran.

Article Info

Article Type:

Research Article

Received:
10 Nov 2024

Revised:
16 Nov 2024

Accepted:
17 Nov 2024

Published online:
18 Nov 2024

ABSTRACT

Background and Objective: In the present age, academic authority is the main focus of national development, and empowering university faculty members is presented as a key strategy for scientific progress and achieving academic authority. This research aims to identify the factors influencing faculty members' empowerment and provide practical solutions to strengthen scientific and research potentials.

Methods: The researcher-developed questionnaire tool was used to survey the opinions of faculty members regarding the research issue. The statistical population included all full-time faculty members engaged in educational or research activities at Babol University of Medical Sciences, with 180 individuals surveyed through stratified random sampling.

Findings: The survey results indicate that all items received a desirable score (above 3.5), thus the viewpoints of the faculty members at Babol University of Medical Sciences regarding achieving academic authority are mostly positive. Faculty members rated the item "the necessity for faculty to be familiar with the topic of academic authority" the highest, and the item "the direct relationship between patient satisfaction and the promotion of community health with authority in the specialty field" the lowest.

Conclusion: Therefore, regarding achieving academic authority, the viewpoints of the faculty members at Babol University of Medical Sciences are positive. They believe that attaining academic authority is possible through the empowerment of faculty members to improve the quality of medical universities and to come closer to global standards in the field of health higher education.

Keywords: *Scientific authority, empowerment, faculty members*

Cite this article: H. Adib-Rad, Z. Gholamnia-Shirvani, Z. Hosseini-Motlagh, M. Abbaszadeh-Amirdehi, Z. Moradi, M. Ghaemi-Amiri. Factors influencing the empowerment of faculty members to achieve scientific authority from the perspective of the faculty members of Babol University of Medical Sciences. Medical Education Journal. 2024; 13: e13.

© The Author(s).
Publisher: Babol University of Medical Sciences

*Corresponding Author: M. Ghaemi-Amiri
Address: Education Development Center, Babol University of Medical Science, Babol, Iran
Tel: +98 (1132190593). **E-mail:** mghedcbabol@gmail.com

Medical Education Journal
Education Development Center of Babol University of Medical Scieneces
e-ISSN:2345-5497 p-ISSN:2322-4940
مجله آموزش پزشکی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی بابل

عوامل موثر در توانمندسازی اعضای هیئت علمی جهت نیل به مرجعیت علمی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل

هاجر ادیب (PhD)[۱]، زینب غلام نیا شیروانی(PhD) [۲]، سیده زینب حسینی مطلق (PhD Student)[۳]، مریم عباس زاده امیردهی(PhD)[۴]، زهرا مرادی (MSc) [۳]، مریم قائمی امیری (PhD)[۳*]

۱. مرکز تحقیقات بهداشت باروری و ناباروری، پژوهشکده سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران.
۲. گروه بهداشت عمومی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران
۳. مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران
۴. گروه فیزیوتراپی، دانشکده توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی بابل، بابل، ایران.

اطلاعات مقاله

نوع مقاله:
مقاله پژوهشی

دریافت:
۱۴۰۳/۸/۲۰

اصلاح:
۱۴۰۳/۸/۲۶

پذیرش:
۱۴۰۳/۸/۲۷

انتشار:
۱۴۰۳/۸/۲۸

چکیده

سابقه و هدف: در عصر حاضر، مرجعیت علمی محور اصلی توسعه کشور است و توانمندسازی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌ها به عنوان استراتژی کلیدی برای پیشرفت علمی و دستیابی به مرجعیت علمی مطرح می‌شود. این تحقیق به شناسایی عوامل مؤثر بر توانمندسازی اعضای هیئت‌علمی و ارائه راهکارهای عملی به منظور تقویت پتانسیل‌های علمی و پژوهشی می‌پردازد.

مواد و روش ها: به منظور پیمایش دیدگاه اعضای هیات علمی در خصوص مساله مورد پژوهش از ابزار پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است. جامعه آماری نیز شامل تمام اعضای هیات علمی تمام وقت که به فعالیت های آموزشی یا پژوهشی در دانشگاه علوم پزشکی بابل بوده است که از طریق نمونه گیری تصادفی طبقه ای تعداد۱۸۰ نفر مورد پیمایش قرار گرفته شد.

یافته ها: نتایج نظرسنجی نشان می دهد که تمام گویه ها نمره مطلوب (بالاتر از ۳/۵) را کسب کرده اند بنابر این در خصوص نیل به مرجعیت علمی، دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل اغلب مثبت است. اعضای هیئت علمی بیشترین امتیاز را به گویه " لزوم آشنایی هیات علمی با موضوع مرجعیت علمی" و کمترین امتیاز را به گویه "رابطه مستقیم رضایتمندی بیماران و ارتقا سلامت جامعه با مرجع بودن در رشته تخصصی" دادند.

نتیجه گیری: بنابر این در خصوص نیل به مرجعیت علمی، دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل مثبت بوده و معتقدند دستیابی به مرجعیت علمی با توانمندسازی اعضای هیات علمی جهت ارتقاء کیفیت دانشگاههای علوم پزشکی و نزدیک شدن بیشتر به استانداردهای جهانی در عرصه آموزش عالی سلامت، امکان پذیر می باشد.

واژه‌های کلیدی: *مرجعیت علمی، توانمندسازی، اعضای هیات علمی*

استناد: هاجر ادیب، زینب غلام نیا شیروانی، سیده زینب حسینی مطلق، مریم عباس زاده امیردهی، زهرا مرادی، مریم قائمی امیری. عوامل موثر در توانمندسازی اعضای هیئت علمی جهت نیل به مرجعیت علمی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل مجله آموزش پزشکی ۱۴۰۳؛ ۱۳: e۱۳.

© The Author(s)
Publisher: Babol University of Medical Sciences

* مسئول مقاله: مریم قائمی امیری
آدرس: ایران، بابل، دانشگاه علوم پزشکی بابل، مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC)
تلفن: ۰۱۱۳۲۱۹۰۵۹۳
رایانامه: mghedcbabol@gmail.com

سابقه و هدف

مفهوم مرجعیت علمی، که نخستین بار توسط مقام معظم رهبری (دام ظله) مطرح شد، به تدریج توسط پژوهشگران مختلف مورد تعریف، تفسیر و تبیین قرار گرفت، در طول زمان تکامل یافت و مصادیق گسترده‌تری را در بر گرفت. این تکامل نه تنها در معنای مستقیم کلمه بلکه در مفاهیم موازی و مرتبط با آن نیز مشهود است، که نشان‌دهنده نیاز مبرم به درک عمیق‌تر و تبیین دقیق‌تر ریشه‌ها و ابعاد این مفهوم در طول زمان است [۱].

در عصر حاضر، مرجعیت علمی به عنوان یکی از محورهای اصلی توسعه و پیشرفت علمی کشور شناخته می‌شود و دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در این مسیر نقشی حیاتی ایفا می‌کنند. توانمندسازی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌ها به عنوان یکی از استراتژی‌های کلیدی برای پیشبرد اهداف علمی و فناوری کشور و دستیابی به اهداف بلندمدت مطرح شده در سند چشم‌انداز بیست ساله، از جمله دستیابی به مرجعیت علمی، مورد تأکید قرار گرفته است [۱, ۲]. مطالعه‌ای توسط یزدانی و همکاران در سال ۱۴۰۰ با هدف " تعیین نقشه راه نیل به مرجعیت علمی در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور" انجام شد. در این مطالعه با استفاده از مدارک و اسناد دانشگاه‌ها به تعیین مزیت‌های رقابتی بومی و شناسایی نقاط قوت دانشگاه‌های علوم پزشکی پرداخته شد. نتایج این پژوهش بیان کرد که مرجعیت علمی غایتی متعالی برای دانشگاه‌ها محسوب می‌شود [۳]. در مطالعه ای در سال ۲۰۱۳ در کشور آمریکا نیز بیان شد که به طور کلی، توسعه اعضای هیئت علمی در دانشگاه ها نقشی استراتژیک دارد و می تواند به ایجاد محیط پویا در آموزش عالی کمک کند [۴]. همچنین مطالعه ای در کشور ترکیه در سال ۲۰۰۹ بیان می کند که رهبری تحول آفرین به طور مستقیم و همچنین غیرمستقیم از طریق انگیزه درونی، توانمندسازی و درک حمایت از نوآوری بر خلاقیت اعضای هیات علمی تأثیر می گذارد [۵]. در مطالعه ی کامیاری و همکاران نیز سه مؤلفه از پرسشنامه مرجعیت علمی استخراج گردید و با توجه به نظر اعضای هیئت‌علمی، توانمندی در پیشرفت علوم و ارتباط نداشتن علم با تولید و صنعت مهم‌ترین چالش دانشگاه‌ها در رسیدن به مرجعیت علمی بود [۶]. در مطالعه ی بختیاری و همکاران نیز که با هدف" طراحی و اعتبار یابی مدل توانمندسازی شناختی اعضای هیئت‌علمی در محیط‌های یادگیری تلفیقی" انجام شد، مؤلفه‌های مشارکت در فعالیت‌ها، فعالیت در کارگاه با گروه‌های کوچک و خودکارآمدی و استقلال دارای بیشترین اولویت و مؤلفه‌های برنامه‌ریزی درسی، مهارت پژوهشی و تصمیم‌گیری دارای کمترین اولویت بودند [۷].

این تحقیق به دنبال آن است که با شناسایی عوامل مؤثر بر توانمندسازی اعضای هیئت‌علمی، راهکارهای عملی و مؤثری را برای تقویت پتانسیل‌های علمی و پژوهشی ارائه دهد. هدف از این کار، تسهیل دستیابی به مرجعیت علمی و تقویت جایگاه علمی ایران در عرصه‌های بین‌المللی است. با توجه به اهمیت رشته‌های دارای مزیت رقابتی، این مطالعه سعی دارد تا با بررسی دقیق و عمیق این رشته‌ها، زمینه‌های لازم برای توسعه و پیشرفت آن‌ها را فراهم آورد و به این ترتیب، گامی مؤثر در جهت تحقق اهداف علمی کشور بردارد. از این رو، توجه به نظرات و دیدگاه‌های صاحب‌نظران در این حوزه، می‌تواند نقشی کلیدی در شکل‌گیری و اجرای استراتژی‌های مؤثر برای توانمندسازی اعضای هیئت‌علمی داشته باشد و به نوبه خود، به تقویت بنیه علمی و فناوری کشور کمک شود.

مواد و روش ها

به منظور پیمایش دیدگاه اعضای هیات علمی در خصوص مساله مورد پژوهش در این مطالعه پس از اخذ کد اخلاق (IR.NASRME.REC.1400.116) از ابزار پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است. جامعه آماری نیز شامل تمام اعضای هیات علمی تمام وقت که به فعالیت های آموزشی یا پژوهشی در دانشگاه علوم پزشکی بابل بوده است که از طریق نمونه گیری تصادفی طبقه ای تعداد ۱۸۰ نفر مورد پیمایش قرار گرفته شد.

اگرچه پژوهشگر شخصاً کار توزیع و تحویل پرسشنامه را انجام داد، با این وجود از مجموع پرسشنامه های توزیع شده و پس از پیگیری های مکرر تعداد ۱۶۸ پرسشنامه جمع آوری و مورد تحلیل قرار گرفت. لذا با توجه به ملاک ارائه شده و تعداد متغیرهای مورد تحلیل، درصد حاصل شده از محاسبه، مقدار درصد (۲۶/۱۵=۳۴۰/۱۳) می باشد که حاکی از برآورده شدن ملاک تعداد نمونه می باشد.
جهت احصا سوالات پرسشنامه ابتدا با رویکرد کیفی مولفه های تشکیل دهنده و موثر بر نیل به مرجعیت علمی در دانشگاه علوم پزشکی بابل شناسایی گردید، لذا ابزار بر اساس تحلیل داده های کیفی سوالات پرسشنامه طراحی شد.
طراحی گویه با توجه به کدهای باز استخراج شده از مصاحبه ها انجام و برای درک و باور پذیر بودن بیشتر این گویه ها توسط مشارکت کنندگان، بیشتر آنها به طور مستقیم از متن مصاحبه ها استخراج و در پرسشنامه گنجانده شد. شایان ذکر است، که برای نهایی کردن پرسشنامه از نظرات چند تن از افراد حاضر در مصاحبه نیز استفاده گردید.
در مرحله دوم برای تحلیل داده های حاصل از پرسشنامه از روش های آماری توصیفی از جمله شاخص های گرایش به مرکز و پراکندگی مانند میانگین و انحراف معیار و آمار استنباطی از جمله آزمون همبستگی پیرسون استفاده گردید. همچنین برای تایید و آزمون مدل مفهومی و بررسی روایی سازه از تحلیل عاملی تاییدی و از روش معادلات ساختاری بکار گرفته و تحلیل آماری داده ها به کمک نرم افزارهای SPSS و LISREL انجام شده است.
همانگونه که در بخش قبل ذکر گردید برای اطمینان از روایی محتوایی پرسشنامه، پژوهشگر از ۷ خبره (متشکل از متخصصین آموزش پزشکی و روان سنجی ابزار)، به صورت حضوری و در برخی موارد از طریق پست الکترونیک درخواست کرد تا ابزار را بر اساس معیارهای رعایت دستور زبان، استفاده از کلمات مناسب، قرارگیری گویه ها در جای خود و امتیازدهی، ارزیابی کنند. در بررسی کمی محتوا از دو شاخص نسبت روایی محتوا (CVR) و شاخص روایی محتوا (CVI) استفاده گردید. برای تعیین CVR از پانل خبرگان درخواست شد تا هر گویه را بر اساس طیف ۳ قسمتی (ضروری است، مفید است ولی ضروری نیست و ضرورتی ندارد) بررسی نمایند. مقدار CVR برای گویه های پرسشنامه ۰/۷۸ بود که در مقایسه با جدول Lawshe تایید گردید. برای تعیین CVI سه معیار سادگی، اختصاصی بودن و وضوح، به صورت مجزا در یک طیف لیکرتی ۴ قسمتی برای هر یک از گویه ها توسط پانل خبرگان مورد بررسی قرار گرفت (بطور مثال غیرمرتبط، تا حدودی مرتبط، مرتبط و کاملا مرتبط). امتیاز CVI نیز از تجمیع امتیازات موافق برای هر گویه (پاسخ های مرتبط و کاملا مرتبط) بر تعداد کل متخصصان محاسبه گردید. در CVI پذیرش آیتم ها بر اساس نمره بالاتر از ۰/۷۹ صورت گرفت. مقدار CVI برای کل پرسشنامه ۰/۸۵ بدست آمد.
پرسشنامه نهایی پس از جمع آوری نظرات افراد متخصص و انجام اصلاحات لازم، در مجموع با تعداد ۲۸ گویه و در قالب طیف شش درجه ای لیکرت به صورت کاملا مخالفم (۱)، مخالفم(۲)، تا حدودی مخالفم(۳)، تا حدودی موافقم(۴)، موافقم(۵) و کاملا موافقم(۶) تدوین و در بین مشارکت کنندگان توزیع شد.
برای محاسبه پایایی (قابلیت اعتماد) پرسشنامه و همسانی دورنی گویه های ارائه شده، ضریب آلفای کرونباخ اجرا شد. بدین صورت که پرسشنامه تدوین شده قبل از اجرای نهایی در بین یک گروه ۳۰ نفری از اعضای هیات علمی (غیر از افراد نمونه آماری) اجرا و ضریب آلفای کرونباخ با استفاده از نرم افزار SPSS محاسبه شد که میزان آن ۰/۹۰ بود که حاکی از قابلیت بالای اطمینان پرسشنامه می باشد. همچنین ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای هر یک از مقوله های مورد بررسی می باشد.

یافته‌ها

از مجموع پرسشنامه های توزیع شده (۱۸۰ عدد) و پس از پیگیری های مکرر تعداد ۱۶۸ پرسشنامه عودت داده شدند و مورد تحلیل قرار گرفتند. در جدول یافته های پژوهش میانگین نمره گویه های معیارهای الگوی توانمندسازی در بستر مرجعیت از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل ارائه شده است.

نتایج مربوط به وضعیت گویه های پژوهش در جدول زیر نشان داده شده است. لازم به توضیح است از آنجا که همه گویه های مربوط به این جدول به شکل مثبت مطرح شده بودند، برای مطلوبیت وضعیت در این جدول انتظار می رود نمره هر گویه بیشتر از ۳/۵ باشد.

جدول میانگین نمره‌گویه‌های معیارهای الگوی توانمندسازی در بستر مرجعیت علمی (دامنه میانگین بین ۱ تا ۶)

شاخص					
گویه	M	SD	گویه	M	SD
لزوم آشنایی هیات علمی با موضوع مرجعیت علمی	۵/۹۳	۰/۳۳۲	تسلط اعضای هیات علمی به اصول دانش پژوهی و ثبت فرایندهای نوآورانه و ارائه طرحهای پژوهشی	۵/۱۸	۰/۹۶۳
مشارکت همه اعضای هیات علمی در رشته های دارای مزیت رقابتی در ارتقا و رسیدن به مرجعیت علمی	۵/۷۴	۰/۶۳۵	توجه به تولید علم و نشر آن در زمینه رشته تخصصی خود	۵/۰۹	۱/۰۷۲
اجرای برنامه های مشترک علمی آموزشی با مراکز معتبر جهانی	۵/۷۱	۰/۶۴۲	ارائه مقالات و پژوهشهای علمی در مجامع علمی داخلی و خارجی	۵/۳۳	۰/۸۵۹
اهمیت تولید مقالات و پژوهشهای معتبر در اثبات سرآمدی در منطقه و جهان	۵/۲۹	۱/۰۰۹	آشنایی با اصول پروفشنالیسم	۵/۲	۱/۰۲۹
معرفی مرجعیت علمی به عنوان محور اصلی فعالیتهای دانشگاههای علوم پزشکی	۵/۸۱	۰/۴۸۹	شناسایی اعضای هیات علمی علاقمند به نوآوری توسط واحدهای مربوطه دانشگاه	۴/۷۸	۱/۳۰۲
رابطه مستقیم رضایتمندی بیماران و ارتقا سلامت جامعه با مرجع بودن در رشته تخصصی	۴/۵۶	۱/۲۶۶	الگو سازی در توانمندی در مدیریت بحران در نظام سلامت بر کشورهای منطقه	۴/۹۱	۱/۲۴۵
لزوم معرفی اعضای هیات علمی در دوره های آشنایی با اصول مرجعیت علمی	۵/۳۵	۰/۸۱۵	توجه به علم آموزی و به روز بودن آشنایی با آخرین دستاوردهای پزشکی	۵/۴۴	۰/۷۷۲
لزوم توانمندسازی اعضای هیات علمی در زمینه خودراهبری جهت رسیدن به مرجعیت علمی	۵/۳۱	۰/۹۴۴	لزوم تامین سرانه کافی هیات علمی برای دانشگاهها	۵/۸۷	۰/۴۲۴
همدل و همگام بودن مسئولین دانشگاهی و اعضای هیات علمی،دانشجویان و کارکنان جهت نیل به مرجعیت علمی	۵/۷۳	۰/۵۷۲	تسلط بر جنبه های نظری و کاربردی رشته های دارای مزیت رقابتی توسط عضو هیات علمی	۵/۸۳	۰/۲۶۳
جلب حمایت مسئولین خارج از دانشگاه در خصوص همکری و یاری در دستیابی دانشگاه به اهداف مرجعیت علمی	۵/۰۶	۱/۰۴۳	ایجاد زمینه مناسب برای رشد و شکوفایی اعضای هیات علمی با توانمندیهای مختلف علمی، فرهنگی، اجتماعی	۵/۸	۰/۶۰۲

بکار گیری دانشمندان نخبه در رشته های دارای مزیت رقابتی	۴/۶۲	۱/۳۶۵	**ایجاد انگیزه و تشویق دانشجویان جهت سرآمدی در منطقه**	۵/۷۹	۰/۶۰۲
ضرورت توجه به اخلاق حرفه ای در در کنار مرجعیت علمی	۴/۹	۱/۱۴۷	**توجه به عدالت محوری در آموزش عالی سلامت**	۵/۷	۰/۵۱۹
توانمندسازی اعضای هیات علمی در کار ثبت فناوریهای نوین آموزشی	۴/۹۸	۱/۳۷۲	**استخدام و بکار گیری نیروهای انسانی متخصص در مراکز توسعه آموزش پزشکی**	۵/۵۲	۰/۷۶۲
بستر سازی جهت استفاده از فناوریها و تجهیزات نوین آموزشی جهت سرآمدی علمی	۵/۲۹	۱/۰۵	**آشنایی با اصول آموزش الکترونیک در آموزش پزشکی E-Learning و تولید محتوا**	۵/۶۴	۰/۶۹۳

نتایج نظرسنجی نشان می دهد که تمام گویه های نمره مطلوب (بالاتر از ۳/۵) را کسب کرده اند بنابر این در خصوص نیل به مرجعیت علمی، دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل اغلب مثبت است. اعضای هیئت علمی بیشترین امتیاز را به گویه " لزوم آشنایی هیات علمی با موضوع مرجعیت علمی" و " لزوم تامین سرانه کافی هیات علمی برای دانشگاه ها" دادند. کمترین امتیاز مربوط به گویه های "رابطه مستقیم رضایتمندی بیماران و ارتقا سلامت جامعه با مرجع بودن در رشته تخصصی" و " بکار گیری دانشمندان نخبه در رشته های دارای مزیت رقابتی" بود.

بحث و نتیجه گیری

در این مطالعه عوامل موثر در توانمندسازی اعضای هیئت علمی جهت نیل به مرجعیت علمی از دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل بررسی شد. نتایج نظرسنجی نشان می دهد که تمام گویه ها نمره مطلوب (بالاتر از ۳/۵) را کسب کرده اند بنابر این در خصوص نیل به مرجعیت علمی، دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل اغلب مثبت است.

در این پژوهش اعضای هیات علمی به گویه "لزوم تامین سرانه کافی هیات علمی برای دانشگاه ها" امتیاز بالایی دادند. در همین راستا مطالعه ای توسط آستین و همکاران با عنوان "آینده توسعه اعضا هیئت علمی: به کجا می رویم؟" در سال ۲۰۱۳ در کشور آمریکا با هدف بررسی آینده توسعه هیئت علمی در زمینه تغییرات قابل توجه در آموزش عالی انجام شد. در این مطالعه بیان شد که عواملی مانند محدودیت های مالی، افزایش تنوع دانشجویان، گسترش استفاده از فناوری و تقاضا برای موضوعات بین رشته ای، چشم انداز دانشگاهی را تغییر می دهند. در نتیجه، اساتید برای تطبیق با چالش های جدید به حمایت نیاز خواهند داشت [۴]. همچنین مک آرتور و همکاران در مطالعه ای در سال ۲۰۰۲ اظهار کردند که هدف رهبری دموکراتیک توانمندسازی اساتید از طریق توسعه ایده‌های آن ها، رسیدگی به نیازها و ایجاد روحیه است [۸].

در ارتباط با مولفه ی " لزوم آشنایی هیات علمی با موضوع مرجعیت علمی" که امتیاز بالایی توسط اعضای هیات علمی کسب کرد، نتایج مطالعه ی سعیدآبادی و همکاران نشان داد که نقش مرجعیت علمی و آینده‌نگری در توسعه دانشگاه‌های نسل چهارم در دانشگاه علوم پزشکی مازندران مثبت و معنادار می‌باشد [۹].

با اینکه در مطالعه حاضر مولفه "رابطه مستقیم رضایتمندی بیماران و ارتقا سلامت جامعه با مرجع بودن در رشته تخصصی" کمترین امتیاز را به خود اختصاص داد اما در مطالعه‌ای توسط سازمند و همکاران در سال ۱۳۹۹ که با هدف " ارائه مدل کسب مرجعیت علمی

در آموزش پزشکی با رویکرد آموزش پاسخگو در دانشگاه علوم پزشکی مازندران" انجام شد، نتایج بخش کمی نشان داد که تمامی ابعاد و مؤلفه‌های کسب مرجعیت علمی در آموزش پزشکی با رویکرد آموزش پاسخگو، مورد تائید واقع شدند [۱۰].
برخلاف این که در این پژوهش گویه "بکار گیری دانشمندان نخبه در رشته های دارای مزیت رقابتی" از دیدگاه اعضای هیات علمی در جهت توانمندسازی آنان و نیز نیل به مرجعیت علمی اهمیت کمتری نسبت به سایر گویه ها داشت اما در مطالعه ی یزدانی و همکاران اشاره شد که در این مسیر شناسایی و پرورش استعدادهای درخشان و استفاده کامل از ظرفیت‌های علمی آنان حائز اهمیت بود [۳].
بنابراین در خصوص نیل به مرجعیت علمی، دیدگاه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی بابل مثبت بوده و معتقدند دستیابی به مرجعیت علمی با توانمندسازی اعضای هیات علمی در رشته های دارای مزیت رقابتی جهت ارتقاء کیفیت دانشگاههای علوم پزشکی و نزدیک شدن بیشتر به استانداردهای جهانی در عرصه آموزش عالی سلامت، امکان پذیر می باشد.

تشکر و قدردانی

از تمام اعضای محترم هیات علمی ای که با تمام مشغله های خود در انجام این پژوهش ما را یاری نمودند کمال تشکر را داریم.

References

1. Hafezi, R., F. Mirza Rasouli, and M. Aminlou, An Essay on Scientific Authority from the Perspective of a Selected Pre-eminent Iranian Scientist. Journal of Science and Technology Policy, 2022. 15(3): p. 29-40.
2. Hassanzadeh, M., Multilayer model of scientific authority. Sciences and Techniques of Information Management, 2023. 9(2): p. 443-451.
3. Haqdoost, Yazdani, Abadi Dar, Abardeh H. The road map to achieve scientific authority in medical sciences universities of the country. Journal of Culture and Health Promotion. 2022;5(4):427-33.
4. Austin, A.E. and M.D. Sorcinelli, The Future of Faculty Development: Where Are We Going? New Directions for Teaching and Learning, 2013. 2013(133): p. 85-97.
5. Gumusluoglu, L. and A. Ilsev, Transformational leadership, creativity, and organizational innovation. Journal of Business Research, 2009. 62(4): p. 461-473.
6. Dabirian, Ranjbar, Akram, Kerami, Fazli, Farzaneh, et al. Determining the factorial structure and evaluating the internal consistency of the scientific authority questionnaire among faculty members. Iranian Journal of Medical Education. 2020;20:287-97.
7. Bakhtiari, Elahi F, Mehran, Sarmadi, Zarrabian, Forozan. Design and validation of the model of cognitive empowerment of academic staff members in integrated learning environments. A bimonthly scientific research magazine of educational strategies in medical sciences. 2019;11(5):122-30.
8. McArthur, R.C., Democratic leadership and faculty empowerment at the community college: A theoretical model for the department chair. Community college review, 2002. 30(3): p. 1-10.
9. Beikzadeh S, Yousefi Saeedabadi R, Safarian Hamdani S. The role of scientific authority and foresight in the development of fourth-generation universities to provide a model (case study: Mazandaran Universities of Medical Sciences). Medicine and cultivation. 2020;29(2):76-87.
10. Sazmand, T., K. Niaz-Azari, and M. Salehi, Presenting the model of gaining scientific authority in medical education with responsive education approach in Mazandaran University of Medical Sciences. Educational Leadership and Management 2020. 14(1): p. 78-98.